

**Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 19. 08. 2024**

Podmienky zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín pre agentúry dočasného zamestnávania

1. Postoj APZD

APZD žiada upraviť podmienky zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín pre agentúry dočasného zamestnávania (ADZ) nasledovne:

- a) zamestnanec ADZ bude môcť nastúpiť na výkon práce k užívateľskému zamestnávateľovi ihneď po prijatí žiadosti o prechodný pobyt na účel na zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta
- b) ustanoviť platnosť potvrdenia o splnení povinnosti daňovníka a povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v rámci žiadosti o udelenie národných víz pre pracovníkov z tretích krajín vo vybraných odvetviach priemyslu na 1 mesiac od jeho vydania

2. Zdôvodnenie postoja APZD

a) Zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín agentúrami dočasného zamestnávania

Úprava podmienok pri zamestnávaní štátnych príslušníkov z tretích krajín platných od 15.7.2024 negatívne ovplyvnili flexibilitu agentúrne zamestnávania:

- zamestnanec ADZ môže nastúpiť na výkon práce u užívateľského zamestnávateľa až po vydaní právoplatného rozhodnutia o udelení prechodného pobytu cudzineckou políciou
- oddelenie cudzineckej polície vydá rozhodnutie do 60 dní od prijatia úplnej žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania
- ak by však žiadateľ/štátny príslušník tretej krajiny nastúpil do interného stavu, môže začať pracovať ihneď po prijatí jeho žiadosti o prechodný pobyt a nemusel by čakať 60 dní na rozhodnutie cudzineckej polície

- b) Platnosť potvrdení o splnení povinnosti daňovníka a povinnosť odvodu poistného

Nedostatky provizórneho riešenia žiadania o potvrdenia k jednému dnu v mesiaci, pričom potvrdenie je len jednorazové a platné len v deň vydania

- pri veľkých zamestnávateľoch, veľkých počtoch pracovníkov, viacerých zazmluvnených ADZ a reakcieschopnosti poisťovní pri odstraňovaní nesúladov aj z technických dôvodov a vzhľadom na možnosti IT systémov (vo VŠZP napríklad trvá odstránenie nesúladu 48 hodín) a pri vydávaní potvrdení je koordinácia k jednému konkrétnemu dnu náročná, resp. to často nedovoľuje dynamika nábora nových pracovníkov.

Nesúlady vo výkazoch zamestnávateľa pritom môžu vznikáť v priebehu mesiaca, bez jeho zavinenia:

- potvrdenie z poisťovne je platné iba jeden deň; neustále opätovne žiadanie a vydávanie potvrdení je pri firmách s veľkým počtom zamestnancov neustály kolobeh, pričom opakované žiadanie a vydávanie potvrdení neúmerne zaťažuje obe strany, či už žiadajúcich zamestnávateľov alebo samotné poisťovne
- tešíme sa, že sme sa dopracovali k tomu, že národné víza sú dostupné aj pre ADZ, nakoniec sa ale proces komplikuje na požiadavke, ktorej splnenie závisí od nepredvídateľného výkazníctva, v ktorom je problém aj to, keď má zamestnávateľ v systéme pozitívnu bilanciu; rozumieme požiadavke na dokladovanie plnenia povinnosti v daňovom a poisťovnom systéme, no prax si vyžaduje stabilnejší nástroj
- zmyslom nástroja národných víz je podpora zamestnávateľov pri riešení nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily, ktorej je na domácom pracovnom trhu nedostatok a nedokáže pokryť reálne potreby hospodárskych subjektov. Vzhľadom na potrebu postupného nábora nových pracovníkov, potrebu ich interného zaškolenia a integrácie do tímov nie je možné využiť tento inštitút len jednorazovo. Opakované žiadosti o NV sú teda predpokladateľné. Otázne však je, či je pri strategických investoroch (ako napr. VW SK) s čistou platobnou históriou nevyhnutné vykonávať opakovanú kontrolu v niektorých prípadoch s odstupom len niekoľkých dní

Predkladáme nasledujúci návrh riešenia:

- Potvrdenia by mali mať platnosť aspoň 1 mesiac.
Systém kontroly by zostal zachovaný, no zároveň by sa významne odľahčil personál, ako aj technické systémy na strane žiadateľa aj poisťovne.

- Vítané je prijatie systematického riešenia, ktoré obom stranám uľahčí plnenie § 1 písm. d) nariadenia vlády č. 383/2023 Z. z..